

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPROGRÁMMAPLÁNA

SÁMEGIELA JA SÁMI GIRJJÁLAŠVUOĐA BACHELOR

Sámi allaskuvlla sámi oahppoinstituhta stivra dohkkehan áššis OS 3/09 27.05.2009.

Dutkan- ja oahppostivra jođiheaddji dohkkehan loahpalaččat 19.10.2009.

Sámi allaskuvlla dutkan- ja oahppostivrra jođiheaddji dohkkehan mearrádusnotáhtain
20.8.2015 dutkan- ja oahppostivrra ášši DOS 43-15 vuodul.

Rievdadusat dohkkehuvvon goahtejodíheaddji mearrádusnotáhta bokte 01.06.18 Public
áššenr: 18/00245-1.

1. Prográmma namma ja grádanamahus go lea geargan oahpus

Sámegillii: Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bachelor

Dárogillii: Bachelor i samisk språk og samisk litteratur

Eangalasingillii: Bachelor of Sámi Language and Sámi Literature

2. Oahppoprográmma viidodat

Bachelorgráda viidodat lea 180 oahppočuoggá (oč)/golmma jagi oahppu

3. Sisabeassangáibádusat

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sáhtta leat juogo oppalaš lohangelbbolašvuolta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje realagelbbolašvuolta. Sámegeiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegeiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladuttkus dahje lohkan sámegeiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegeielloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegeiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegeiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuolta man dási gelbbolašvuolta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

4. Oahpahusgiella

Davvisámegiella

5. Oahppanjoksoat

Máhttu ja diehtu:

Kandidáhtta

- lea háhkan viiddis dieđuid sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda guovddáš fáttáid, teoriijaid, čuolmmaid, proseassaid, reaidduid ja metodaidd birra
- dovda sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda historjjá, iešvuodaid ja dutkan- ja ovdánahttinbargguid
- máhtta ođasmahttit iežas dieđuid sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda surggiin.

Gálggat:

Kandidáhtta

- máhtta atnit fágagelbbolašvuoda ja relevánta dutkan- ja ovddidanbarggu bohtosiid praktihkalaš ja teorehtalaš čuolmmaid čoavdimii; máhtta ákkastallat válljemiid
- máhtta reflekteret, dárkut ja suokkardit iežas fágalaš barggu čadhaheami ja muddet dan bagadallama vuodul
- máhtta ohcat ja árvoštallat dieđuid ja fágalaš gálduid, čujuhit daidda ja ávkkástallat dieđuid čuolmmaid čoavdimis
- máhtta ovdanbuktit sámegillii njálmmálaččat ja čálalaččat fágalaš čilgehusaid ja ákkastallamiid
- máhtta geavahit relevánta fágalaš reaidduid, teknihkaid ja ovdanbuktinvugiid.

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Kandidáhtta

- dovdá relevánta dieđalaš dutkama ja ovdanbuktima vuodđoprinsihpaid, bargovugiid ja etihka.
- máhtta hábmets ráddjejuvvon dutkangažaldaga(id) ja dutkanplána ja čađahit dutkama okto dahje ovttasbarggus earáiguin
- máhtta gaskkustit guovddáš fágalaš čuolmmaid ja bohtosiid sihke čálalaččat, njálmmálaččat ja eará relevánta ovdanbuktinvugiiguin
- máhtta lonuhallat oaviliid ja vásáhusaid earáiguin, geain lea seamma fágasuorggi oahppu ja dienu leat mielde ovddideamen buriid fágalaš čovdosiid
- dovdá ođasmahtti jurddašvugiid ja innovatiiva proseassaid, mat gusket sámegeielaid ja sámi girjjálašvuođa oahppamii, oahpaheapmái ja dutkamii.

6. Oahpu oppalaš sisdoallu

Oahppoprográmma ulbmilin lea skuvlet studeanttaid, geain leat vuodđodieđut sámegeiela historjjálaš duogázis ja geat hálldašit sámegeiela njálmmálaš ja čálalaš geavaheami dálá servodagas. Studeanttat ožžot maiddá vuodđodieđuid sámi girjjálašvuođa historjjás ja dan gárggideames gitta otnáži. Sámegeiella ja sámi girjjálašvuohta huksejit joatkkaoahppogelbbolašvuođa masteroahpuide.

Olles oahppoprográmma viidodat leat 180 oč, mii sisttisoallá 30 oč oktasaš vuodđooahpuid, 90 oč sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa fágaoahpuid ja 60 oč studeantta iežas válljen doarjjafágaid maid allaskuvla dohkkeha prográmma oassin. Fágaoahpuid vuosttas 60 oč leat geatnegahtton buohkaide, muhto loahpa 30 oč siste sáhtta studeanta válljet juogo guokte sierra suorggi (10+10 oč) dahje guokte seamma suorggi oahppoovttadaga (20 oč). Dalle čállojuvvo maid bachelorbargu (10 oč).

Vuodđooahput

Geatnegahttojuvvon vuodđooahput (30 oč) ordnejuvvojit juogo 1. dahje 3. lohkanbaji. Dat sisttisdollet golbma 10 oč ovttaga: 1) Eamiálbmot filosofii, 2) Dieđalaš čállin ja guorahallan ja 3) Gielladieđa ja fonetihka. Dát oahppooassi doarju bachelorohpuid oppalaččat ja hukse studeanttaid vuodđogálgaid.

Fágaoahput

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa fágaoahput (90 oč) ordnejuvvojit golmma lohkanbaji áigge. Geavtlaš ordnen lea gitta das, álgetgo vuodđooahput vuosttas vai goalmmát lohkanbaji áigge. Fágaoahput sisttisdollet ovcci 10 oč oahppoovttadaga.

Vuosttaš lohkanbaji ovttagat (30 oč) leat: 1) Davvisámegeiela morfologii ja cealkkaoahppa, 2) Sámi girjjálašvuođa vuodđooahppu ja 3) Davvisámi fonetihka, fonologii ja čállinvuogit.

Nuppi lohkanbaji oahppoovttadagat (30 oč) leat: 4) Davvisámegeiela cealkkaoahppa, 5) Sámi muitalanárbi ja dan oktavuoha teáhterii ja filmii ja 6) Sámegeiella njálmmálaš ja čálalaš giellan.

Goalmmát lohkanbaji čieknudanoasi (20 oč) oahppoovttadagat sáhttet leat omd. sámi girjjálašvuođas, sámegeielas dahje báikenammadutkamis. Goalmmát lohkanbaji loahpas studeanta čállá maiddá 10 oč bachelorbarggu.

Doarjjafágat

Doarjjafágat (60 oč) čađahuvvojit dábálaččat vuodđo- ja fágaoahpuid manjá. Unnimustá okta fága galgá leat 30 oahppočuoggá viidosaš. Eará fágaid oahppoovttadagat sáhttet leat unnimustá 10 oahppočuoggá viidosaččat. Studeanta sáhtta ieš válljet doarjjafágaid muhto dat galget leat

relevánttat bachelorgrádii. Dakkárat sáhttet leat ovdamearkka dihte eará giellafágat nugo suomagiella, engelasgiella ja dárogiella dahje juoigan ja muitaleapmi, guovttegielat-/mánnggakultuvrrat áddejupmi, oahpponeavvopedagogihkka, sámi historjá, álgoálbmotdiehtu dahje eará heivvolaš fágat soahpamuša mielde. Doarjjafágaid sáhtta váldit maiddái eará oahppoásahusain, omd. olgoriikkas studeantalonoahallama áigge.

7. Prográmma huksehus

1. lohkanbadji Vuodđo- oahput	2. lohkanbadji	3. lohkanbadji	4. lohkanbadji	5. lohkan- badji	6. lohkan- badji
OKT 101 Eamiálbmot filosofiija, 10 oč	SÁM 102 Davvisámegiela morfoloģiija ja cealkkaoahppa, 10 oč	SÁM 104 Davvisámegiela cealkkaoahppa, 10 oč	SÁM 210 Bachelorbargu, 10 oč	Doarjja- fágat 30 oč	Doarjja- fágat 30 oč
OKT 102 Dieđalaš čállin ja guorahallan, 10 oč	SÁM 111 Sámi girjjálašvuoda vuodđokursa, 10 oč	SÁM 105 Sámimuitalanárbi ja dan oktavuolta teáhterii ja filbmii, 10 oč	<i>Čiekŋudanoassi 20 oč; válljenvejolaš- vuodát, omd.:</i>		
SÁM 100 Gielladieđa ja fonetihkka, 10 oč	SÁM 108 Davvisámi fonetihkka, fonoloģiija ja čállinvuogit, 10 oč	SÁM 110 Sámegiella njálmálaš ja čálalaš giellan, 10 oč: SÁM 110.1 Davvisámegiela suopmanat SÁM 110.2 Davvisámegiela čállin ja gielladikšun 1	SÁM 215 Sámi girjjálašvuolta: teoriiat ja metodat, 10 oč		
			SÁM 207 Sámi girjjálašvuolta: eamiálbmot ja maŋŋekoloniála perspektiiva, 10 oč		
			SÁM 201 Julevusámegiella ja lullisámegiella, 10 oč		
			SÁM 203 Giellahistorjá, 10 oč		
			SÁM 241 Láidehus báikenammadutka mii, 10 oč		
			SÁM 216 Sámegiela giellagáhtten 2, 10 oč		

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Oahppanvuogit bohtet ovdan guđege oahpu sierra oahppoplánas.

9. Árvvoštallanvuogit

Árvvoštallanvuogit bohtet ovdan guđege oahpu sierra oahppoplánas.

10. Bargo- ja joatkkaoahppovejolašvuodát

Bachelorgrádaprogramma kvalifisere sámegiela ja sámii girjjálašvuoda mastergráda oahpuide.

Oahppu addá gelbbolašvuoda bargat mánggalágan almmolaš ja priváhta surggiin. Oahppoprográmma čađaheami maŋŋá sáhtá bargat earret eará giella- ja teakstakonsuleantan, giellabagadallin, girjjálašvuoda áššedovdin, kulturbargin ja girječállin. Jus lohká lassin jahkásaš praktihkalaš-pedagogalaš oahpu (PPO), de oažžu gelbbolašvuoda nu ahte sáhtá oahpahit sámegiela vuodđoskuvllas ja joatkkaskuvllas.

11. Eará dieđut

Kvalitehtasihkkarastin:

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofáldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.